

Time 3 hours

Total Marks 100

Instructions:

1. All Questions are compulsory
2. All Questions carry equal marks
3. Figures to the right indicate marks

Q. 1 A) Discuss- "BIMSTEC plays a vital role in India's engagement with South and Southeast Asia". 20

OR

Q. 1 B) Discuss India's contribution and role in Indian Ocean Rim Association (IORA).

Q. 2 A) Describe the origin and development of G-8. 20

OR

Q. 2 B) Critically discuss- "BRICS has evolved as an important intercontinental group in multipolar world".

Q. 3 A) Explain key security issues before Shanghai Cooperation Organization (SCO) and describe India's role. 20

OR

Q. 3 B) Discuss North Atlantic Treaty Organization's (NATO) relevance in post- Cold War Period.

Q. 4 A) Describe the organizational structure of the African Union (AU), highlighting the roles and functions of its main bodies. 20

OR

Q. 4 B) Discuss the challenges Mercosur faces in achieving deeper economic integration and harmonizing policies among its members.

Q. 5 Write Short Notes (Any Two) 20

- i) India and MERCOSUR
- ii) India in African Union
- iii) Purpose and Functions of G- 77
- iv) Arab League

वेळ ३ तास

एकूण गुण १००

सुचना:

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. डावीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र. १ अ) चर्चा करा- “भारताच्या दक्षिण तसेच आग्नेय आशियातील संपर्कात बिमस्टेक (BIMSTEC) संघटना महत्वाची भूमिका पार पाडत आहे”.

२०

किंवा

प्र. १ ब) हिंद महासागर क्षेत्र संघटनेतील (IORA) भारताचे योगदान आणि भूमिकेची चर्चा करा.

प्र. २ अ) G- 8 संघटनेचा उगम आणि विकास यांचे वर्णन करा.

२०

किंवा

प्र. २ ब) टिकात्मक चर्चा करा- “बहुध्रुवीय जगात ब्रिक्स हा एक महत्वपूर्ण आंतरखंडीय गट म्हणून विकसीत झाला आहे”.

प्र. ३ अ) शांघाई सहकार्य संघटनेसमोरील (SCO) ठळक सुरक्षाविषयक मुद्दे स्पष्ट करून भारताच्या भूमिकेचे वर्णन करा.

२०

किंवा

प्र. ३ ब) शितयुद्धोत्तर काळात नाटो (NATO) संघटनेच्या महत्वाचे वर्णन करा.

प्र. ४ अ) आफ्रिकन युनियनच्या (AU) संघटनात्मक संरचनेचे वर्णन करून या संघटनेच्या विविध अंगांची ठळक कार्ये अधोरेखित करा.

२०

किंवा

प्र. ४ ब) आर्थिक ऐक्य आणि सदस्य राष्ट्रांत धोरणांत समन्वय साधण्यासाठी मर्क्योसुर संघटनेस सामोरे जाव्या लागणाऱ्या विविध आव्हानांची चर्चा करा.

प्र ५ थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)

२०

- i) भारत आणि मर्क्योसुर
- ii) आफ्रिकन युनियनमध्ये भारत
- iii) G- 77 संघटनेचा हेतू आणि कार्ये
- iv) अरब लीग
